

VENDÉG

SZALLODÁSOK VENDEGLŐSÖK KÁVÉSOK SEGÉDEK BORMÉRŐK SZAKLAPJA

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN ÉS 15-ÉN ■ ELŐPÍZETÉS EGY ÉVRE 16 PENGŐ (200.000K)

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
K Ö N Y A S A N D O R

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
VII, ALMASSY-TÉR 16. TEL. J. 435-02

VII. ÉVFOLYAM. 20. SZÁM
BUDAPEST, 1927. OKTÓBER HÓ 15

Csak előre!

Meglepő jelenség történt szakéletünk különben békésen poshadó vizein; egy nagy kő esett bele és ez a szokásos csobbanáson kívül sötét hullámgyűrűket karikázott szerte. A nagy kő a soproni országos vendéglőskongresszus volt. Ez a kongresszus-rendezés, félretéve a copfort, *minden vendéglősalkulatot és minden egyes vendéglőst az országban kivétel nélkül meghívott!* Ez tény és tegyük hozzá *ritka szép tény!* Erre felhördült az Országos Szövetség lapja, különösen sérelmezve az „országos” szó használatát, mint amelyet — szerintük — csak nekik szabad használni és az ipar érdekében — ugylatszük — csak nekik szabad cselekedni! Erősen kétkedünk ebben; tudomásunk szerint az „országos” szót a szabadalmi hivatalban nem lehet kizárólagossági joggal védjegyztetni; de ettől eltekintve egy kérdést engedjenek meg az urak. Melyik az országos kongresszus; az ahol csak tagok jelenhetnek meg vagy az-e ahol az ország minden vendéglőse kivétel nélkül, tehát azok is akiket az előbbieket kizárnak? Erre még az irigység is csak egyféle választ adhat; *országos az, ahol mindenki ott lehet!* De kérem nem a cím a fontos, hanem a jelleg. Mit tud az egyik és mit a másik? Az egyik nagy multra és dicső elődökre tekintethet vissza; tehát sokat ígér! A másik az ifjabb, ebben több a mozgékonyosság, látszik ezek képviselik a reményt! Most melyik

fog többet beváltani ígéreteiből; azt majd meglátjuk. De az kétségtelen, hogy ha egyik a másik elgáncsolására törekszik akkor, amikor kitűzött célok felé kellene törni; abból bizony a vendéglősökre, illetve az iparra nem származik semmi jó! A vendéglősség már utálatig van a ma dühöngő címkórsággal; az iparosoknak igazán nem fontos, hogy milyen címmel vagy címeken jut el céljaihoz; csak végre konkrét eredményeket látna, érezne, a folytonos kiűntető ígérek és értéktelen cécók helyett! Igazán nem lehet kielégítő eredmény egy ipar krónikájában, ha az évi beszámoló a „*méltóságteljes*” címen kívül idáig egyéb kézzelfogható eredményt nem hozott az iparosságnak. Lett volna kevésbé méltóságteljes; de hozott volna egy kis teherkönnyítést az agyonadóztatott vendéglős iparosra! Minden életképes és eredményesen működő alakulást szívesen lát az iparát önzetlenül szerető egyén; amit az egyik nem tudott — egy nagytáborba hozni a vendéglősöket — azt próbálja meg a másik, hátha ez jobban tudja. Fő az, hogy ne álljunk mindig egyhelyben! Menjünk csak előre!

A pályaudvari vendéglők ellen

a múlt hónapban éles bírálatok hangzottak el a napisajtó egyes orgánumaiban, Téves, sőt gyakran koholt „esetek” kiszínezett tudósítások riasztották el a közönséget a vasuti állomások vendéglőitől. Nagy vonásokban abban foglalható össze az elhangzott panaszok és tendenciózan

beállított cikkek éle, hogy az utasoknak a vasuti vendéglőkben mindent „drágán” azaz magasabb árban kell megfizetni, mint a városi éttermekben! Természetesen a szakember mindjárt a panaszok elején rájött, hogy honnan fuj a szél! Ugyanis a városi közönség egyik bizonyos rétegét, amelyik nem tartja elsődrendű életszükségletnek az étkezést és megelégszik a népjólét legfőbb örének kifőzéseiben feltálat olcsósággal, igen kellemetlenül érintette, hogy ugyanazon „önköltsegi” árban az adófizető vendéglős nem szolgálhatja ki. Persze ezek az „urak” a városi vendéglők árait nem ismerik, éppen ez okból ha utazás közben kényszerültek a vendéglői konyhára, akkor azok árait összehasonlítva a Vass-árakkal igen „magas”-nak találták; és ez természetes! Mert amíg a népjóléti konyha az adófizető jövőtől adómentes, addig a vendéglős adóit sem el nem törlik, sem mások nem fedezik, tehát az ha csak tönkre nem akar jutni kénytelen beszámítani az étlapárakba adóit is.

A vasuti vendéglők még így is olcsóbbak kénytelenek lenni a városi éttermeknél, mert az Államvasutak igazgatósága szerződésileg kötelezi az árak előzetes bemutatására a pályaudvari vendéglősöket és ezt a felügyeleti jogát igen rigorózan — a közönség javára — gyakorolja is.

Ezekután elképzelhető, hogy mikor a napisajtóban megjelentek a 10 20%-os drágulásról regélő „panaszos levelek”, akkor az üzletvezetőség volt az első, amelyik bekerete egy a fővárosi mint a vidéki empóriumok vasuti étterméinek étlapjait és azokat alapos tanulmányozás alá vette.

A vizsgálat eredménye:

először egyetlen esetben sem talált drágítást,

másodszor, sőt 20—30 százalékkal olcsóbbak több helyen a vasuti vendéglők mint a városi éttermek,

harmadszor és ezt már számtalanszor megállapította a MÁV vezetősége, hogy a magyar pályaudvari vendéglők szoliditás, megbízhatóság egyezőval szakmai szempontból sem-

miben sem maradnak el a fővárosi üzemek mögött,

Sajnálatos az egész dologban csak az, hogy a nagybetűs több alcimrel ellátott hamis riportokat nem szokták ugyanolyan vastag címek alatt és nagy terjedelemben helyreigazítani; mint azt az igazságtalanul megbántott vasuti vendéglősök megérdemelnék!

A vendéglősök.

Irta: *Brillat Savarin.*

Fordította: *Ambrus Zoltán és Gizella.*

A Singer és Wolfner irodalmi intézet Rt. kiadásában megjelent Brillat Savarin: *Izlés fizioiogiája* című munkájából.

A vendéglősök üzlete azon alapszik, hogy a nagyközönségnek bármikor kész lakomával tud szolgálni, s ételei adagokra osztva, szabott áron állanak a vendégek rendelkezésére.

Az intézményt vendéglőnek, aki igazítja vendéglősnek hívják. Az ételek jegyzékét étlapnak, s az elfogyasztott ételek jegyzékét számlának nevezik.

A közül a rengeteg ember közül, aki vendéglőbe jár, csak nagyon kevés sejt, hogy mekkora lángésznek és milyen nagy megfigyelő tehetségnek kellett annak lennie, akinek agyában az első vendéglő eszméje megtermett.

Segítségére sietünk a lustáknak, s megmutatjuk az összefüggését azoknak a gondolatoknak, amelyeknek egymásután való következése ezt a hasznos és kényelmes intézményt megteremtette.

1. A vendéglők megalapítása.

1770 körül XIV. Lajos dicsősége, a régenség csunyaságai, s a Fleury kardinális minisztersége alatt uralkodó hosszú béke után, Párisban az idegenek nem igen részesülhettek a jó konyha gyönyörűségeiben. Kénytelenek voltak a kocsmákban étkezni, ahol rendszerint rosszul főztek. Volt ugyan már ebben az időben néhány vendégfogadó is, ahol közös asztalnál lehetett étkezni, de ezekben, azonban egy-kettőnek a kivételével, éppen csak a legszükségesebbel szolgáltak, még pedig csak bizonyos megállapított órákban.

Igaz, hogy ott voltak az alkalmi lakomák rendezői is, ezek azonban csak nagyobb mennyiségű étellel szolgáltak, s ezt is, ha valaki meg akarta vendégelni barátait, kénytelen volt már előre megrendelni; így tehát azok az idegenek, akik nem részesültek abban a szerencsében, hogy valamely gazdag házban hivatalosak lettek volna, kénytelenek voltak elutazni a nagy városból anél-

kül, hogy megismerhették volna a párisi konyha gyönyörűségét.

A dolgoknak ez a rendje, amely ugyancsak sértette ennek a napról-napra megújuló szűkségnek a nagyrészt, nem tarthatott sokáig és a gondolkodó ember valami javításról kezdett álmodozni.

Végre akadt egy okos ember, akinek eszébe jutott, hogy ennek az állandóan ható oknak okvetlenül kell következményének lennie; s mint-hogy ez a szűkség minden nap és pedig körülbelül ugyanazokban az órákban megújul, a fogyasztók tömegesen jönnek arra a helyre, ahol ezt a szükségüket kellemesen elégíthetik ki; s hogy ha a vendéglős az első vendég kedvéért levágja egy csirkének a szárnyát, jön majd egy másik vendég is, aki megelégszik a csirke combjával is; hogy ha a konyha homályában a pecsenyéből levágnak egy szeletet, az egyáltalán nem árt a megmaradt résznek; hogy mindenki szívesen fizet valamivel többet azért, ha jól, gyorsan és tisztán szolgálják ki; hogy nagyon kellemetlen lenne, ha az olyan fontos dologról, mint a rendelt ételek ára és minősége, vitatkozni lehetne; s végül hogy a különböző, meghatározott árú ételek között mindenki talál olyant, amelyik vagyoni viszonyainak megfelel.

Ez az ember még sok mindenre gondolt, amit könnyű kitalálni. Ez volt az első vendéglős, aki megteremtett egy olyan foglalkozást, amely azt, aki gyakorolja, vagyonhoz juttatja, ha becsületes, rendszerető és ügyes.

2. A vendéglő haszna.

A vendéglő intézményének meghonosodása, ami Franciaországból egész Európában elterjedt, rendkívül hasznos a polgárságra és nagyon nagy fontosság a tudományra nézve.

Először: a vendéglőben mindenki abban az órában ebédelhet, amely neki a legjobban megfelel, amikor a körülmények, a munkája vagy a mulatságai megengedik.

Másodszor: az ember bizonyos lehet benne, hogy nem költ többet az étkezésre szánt összegnél, mert minden felszolgált ételnek már előre tudja az árát.

Harmadszor: miután a vendég számtal vetett erszényével, tetszése szerint összeállíthat magának egy pazarabb, választékos. vagy könnyebb ebédet, megöntözheti azt a legjobb francia vagy külföldi borokkal, makkával fűszerezheti, s két világrész líkőreivel illatosíthatja anélkül, hogy más határai lennének, mint éppen étvágya és gyomrának befo-

gadó képessége. A vendéglő étterme az ilyenek paradicsoma.

Negyedszer: a vendéglő különösen rendkívül kényelmes az utasoknak, az idegeneknek és az olyan embereknek, akiknek a családja éppen falun van, szóval mindazoknak, akik otthon nem tartanak konyhát, vagy akik ezt egy időre kénytelenek nélkülözni.

Az előbb említett kort (1770) megelőző időben kizárólag csak a gazdag és hatalmas emberek részesültek abban a szerencsében, hogy gyorsan utazhattak és állandóan jól étkeztek. Mióta azok az újfajta gyors kocsik járnak, melyek 24 óra alatt 50 mérföldnyi utat tesznek meg, az első kiváltság megszűnt; a vendéglők elterjedése pedig megszűntette a második kiváltságot is.

Akárki, aki tizenöt-husz frankot rászán egy ebédre, s leül valamelyik elsőrangú vendéglő asztalához, éppen olyan jól, sőt még jobban el van látva, mintha egy fejedelem asztalánál ülne; mert az itt felszolgált lakoma éppen olyan fényes, s azonkívül szabadon válogathat az ételek közül, hogy bármilyen személyes érdekre tekintettel kellene lennie.

(Folytatása következik.)

A tél küszöbén

újabb drágasági hullám fenyeget; napról-napra drágul az élelem, a fűtés, a ruházkodás, a lakás: az adók sokasodnak. Ezekkel szemben csökkenő tendenciát mutat az üzletek forgalma. Kevés a pénz, mindenki élére rakja, ha van! Sajnos sokkal több az olyan eset, hogy nincs!

Mindenkit érdekel hát, hogy milyen távlatot ígér a tél; amelyet már mindenki szeretne maga mögött tudni.

A nyár folyamán olyan rohamosan emelkedtek az élelmiszerek, hogy a kormány is elérkezettnek látta az időt a beavatkozásra. Megkezdődtek a vásárcsarnoki razzikák, sorozatos anketákat tartottak a drágaság letörése céljából, néhány piaci árust súlyosan megbüntettek árdragítás miatt és ezzel a drágaságellenes akció véget is ért, anélkül azonban, hogy maga a drágaság *egy fokkal is csökkenjen volna.*

Természetes folyamat, hogy az ősz beálltával az árak rendszerint emelkedni szoktak, a kiadások természetesen növekednek.

Nehéz tehát belenyugodni abba, hogy a drágaság állandóan süljön, sőt fokozódjon. Ha a nyár folyamán megfizethetetlenül magasak

Dökker Ferenc †

A lesújtó hír mérföldes léptekkel halad, hó 14-én a szakélet tényezői megdöbbenve értesültek a reggeli órákban a sors változathatatlannal fordulatáról: ipartestületünk, nyugdíjgyűlésletünk köztisztelőben álló alelnöke *Dökker Ferenc* elhunyt. Fájdalomtól elszorult szívvel veszbucsat iparunk minden művelője a megboldogult érdeműs férfiú porhüvelyétől és emlékezetébe zárja példás, eredményűs életének ragyogó emléket. Az elhunyt, a London-szálloda népszerű tulajdonosa, ipari közéletünkben kifejtett termékeny munkásságán kívül még számos hazafias és jótékony intézmény megalapítója, elnöke volt. Gyászoz elhunytá városszerte mély részvétet keltett. Temetése f. hó 17-én délután fél 4 órakor történik a Kerespesi uti temetőben. Engesztelő szentmise f. hó 19-én délelőtt 10 órakor lesz a Ferenciek templomában. Áldás emlékének, béke porainak!

A gellérthegyi kioszk újjáépítése. Egyik utóbbi tanácsúlesen a városgazdasági ügyosztály előterjesztésére tárgyalni kezdtek a gellérthegyi kioszk átalakításának, illetve kibővítésének ügyét. Tekintettel arra a fontos hivatásra, amelyet ez a vendéglő betölt a közel jövőben a tanács úgy határozott, hogy nem fektet bele pénzt az átalakításba, hanem utasította a városgazdasági és a műszaki ügyosztályokat, készítsék elő a kioszk teljes újjáépítését. A tanács majd alkalmas időben eszmei tervpályázatot fog hirdetni az újjáépítendő kioszra.

Köz tudomásu, hogy a két év mulva rendezendő balneológiai kiállítás a gellérthegyi citadella átalakítandó belsejében tervezik és erre az időre a rég óhajtott és a gellérthegyi látogatottságát megsokszorozandó *Villemos siklévasut* a tabáni oldalon megépül. Ez a tény pedig azt jelenti, hogy a gellérthegyi kioszk nem lesz olyan „magasan” mint most, tehát a forgalma előreláthatólag lendületesebb lesz jóval az eddiginél. De a kiállítás idejére elkészül a Gellérthegy teljes planirozása is enyhén emelkedő szempontin-utakkal, tehát minden oka megvan a tanácsnak arra, hogy a régi épületet ne foldozza-foldozza, hanem egy modern, izléses és a hely ritkaságápekvéséhez méltó terraszos pavillon díszítse

itt a vadregényes gellérthegyi sziklák párkányát.

A pécsi vendéglős szakiskola 20 éves fennállását a mult hó végén ünnepelte meg fényes keretek között. Az iskolát a pécsi vendéglősök szakosztálya tartja fenn nemes áldozatkészésggel. Az ünneplésen az iskola alapítója, a pécsi vendéglősök díszelnöke *Radócsai János* szónyaló beszédben emlékezett meg a szakiskola ellivatotásáról, jövőjéről. Kivüle beszélt még *Schmidt János* az ipartársulat elnöke, Som-sich Sándor igazgató és dr. Berze Nagy János kir, tanfelügyelő. A megindító ünnepséget a Radócsay-szőlőben rendezett pompás kirándulás és tánc zárta be.

Közepes az idei borfermés nagyáltalában, bár egyes helyeken a síkvidékeken voltak fagykarak és ilyen helyeken a katasztrális holdanként 3-4 hektoliteres termés lesz; de ezek csak kivételes helyek. Az eddigi mustszűrésék cukortartalma vidékenként 18-20 kloterbururgi fok között van; tehát meglehetősen minőség dolgában. A mostani szűretelésű mustok ára literenként termelési hely szerint 30-50 fillér között inqadozik; bár kivételről is hallottunk, 70 filléres árról. Mint érdekességet emlegetik, hogy Jánoshalmán 200 hektó tejort, garantált 10 fokos ujbort, seprő nélkül 40 fillérért adott el egy pénzszűkében levő helybeli cég. Tudomásunk szerint pedig ez a „pénzszűke” olyan általános az egész vonalon, hogy a fermelők ma még makacsan tartott árai ebből kifolyólag igen gyászos letörésnek néznek eléje. A borárak esése a közeljövőben várható; ezt érzik a vendéglősökön kívül a borkereskedők is, akik nem sietnek az új termést vásárolni. Az ó-bor ára minőség és mállagand-fokoként 7-10 fillér között mozog, literenként 60 fillértől 1 pengő 20 fillérig terjed. Jón a tél, kell a pénz, majd esnek a borárak!

Nem szabad festeni a husárut. A hivatalos lap október 2-iki száma Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter rendeletét közli, amely megtiltja a hus- és kolbászárak festését. Még ártalmatlan festőanyagot sem szabad használni, mert nyilvánvaló, hogy a festést az áru romlottságának és minőségi hibájának palástolására szokták végezni. A rendelet megszegői ellen haladéktalanul megindítják a kihágási büntető eljárást.

Kicsérélik az 50 filléreseket. A soproni kereskedelmi és iparkamara fölterjesztést intézett a penzügyminiszterhez, amelyben kérte, hogy az 50 filléreseket cseréljék ki kisebb alaku, ezüstből készült pénzre. Bud penzügyminiszter a kamarához intézett válaszában kijelentette, hogy

a kicsérélés tervben van véve és amint csak lehetséges lesz, meg fog történni.

Magyar ürmöst vegyünk, nem külföldit. (Beküldték.) A magyar bortörvény idevágó szakaszai értelmében a hazánkban előállított ürmös (Wermut) kizárólag *bor, borpárlat, ürm és sűrített must* arányos keveréséből állítható elő; tehát csupa nemes és drága anyag a kellék, amelyet mindenki aggodalom nélkül fogyaszthat el. Ezzel szemben a nagyhangon hirdetett Karlovici, olasz stb. külföldi ürmös készítmények egytől-egyik csak *alkohol, viz, cukor, ürm és festék* keverékből állanak; tehát minden nemes tartalom nélküli készítmények, receptre összerakítottok egytől-egyik anyagok. Ez az összehasonlítási már elég lenne arra, hogy hivatkozva a hazafiságra felszólítsuk kartársainkat, már csak azért is a hazait pártoljuk mert jobb; de kétszerez kötelesség ez akkor, ha meqállapítjuk azt is, hogy a magyar ürmös dacára a nemes anyagok hasonlithatatlannal drágább voltára, mégis sokkal cselebb mint a külföldi. Amióg mégis figyelmeztetjük a kartársakat a magyar ürmös pártatlanságára, annak oka az, hogy a napokban is több érdekeltég *drága árcn* kínálgatva megvételre a festékes vizes „*Karlovici ürmöst*”, amittől pedig már az egészség érdekében is tanácsos óvakodni!

A vendéglősfiak asztaltársasága f. hó 18-án kedden délután tanulmányi kirándulást rendez a budatoki Törley József és Tsa pezsgőgyárba. Indulás délután fél 3 órakor a Gellért-szálló előtti helyiérdekű vasutal.

Elhunyt Leyrer Árpád vendéglős kartársunk f. hó 12-én, életének 56 ik évében. Váratlan elhunytá egy munkás élet után tett pontot. Temetése f. hó 16-án a központi újtemetőben lesz délután fél 4 órakor. Az engesztelő szentmise f. hó 18-án reggel 9 órakor az erzsébetvárosi templomban lesz. Nyugodjék békében.

Az európai borfogyasztás. A Corriere Vinicolo kimutatást közöl az európai államok borfogyasztásáról, amely szerint Magyarország, Ausztria, Románia, Bulgária és Szerbia lakossága fejenként 20-25 literet fogyaszt évenként. A legnagyobb a borfogyasztás Franciaországban, ahol fejenként 144, a legkisebb a skandináv államokban, amelyekben fejenként 1¹/₂ liter bort fogyaszt évente a lakosság. Németország minden lakosára 7, Anglia minden lakosára pedig 4 liter bor esik évenként.

Bezárták a kártyaklubokat — ugyanakkor új játékkártyagyár létesült a fővárosban. Bőven beszámoltak a napilapok arról a nagyarányú razzia-sorozatáról, amelynek epilógusaként több ismert nagy kártyaklubot bezártak és a meglévőket alaposan megrendszabályozták. Ez a gyökeres tisztítómunka már régen esedékes volt és minden tiszt munkából élő egyén örömmel üdvözölte az öngyilkosságok, sikasztások és egyéb társadalmi bűnök eme rossz hírű ugródeszkáit. A kártyázemek összeomlással nemcsak a „vállalkozók” alkalmazottak, de az egyetlen játékkártyagyár is kellemlen helyzetbe került. De nem elég ez most még ráadásul megjelene a nyakára, egy régi nyomda mint új kártyagyár és többmilliárdos befektetéssel, pompás, precíziós gépekkel, művészi rajzokkal felszerelve a pénzügyminiszter engedélyvel megindítja üzemét Budapesten! Az új kártyagyár eddig nem látott pompás kivételű és művészi rajzu kártyákat akar előállítani ugy hazai, mint főleg külföldi használatra. Az eddigi izléstelen svájci játékkártyarajzokat bizony könnyű lesz tulszárnyalni és tegyük hozzá, hogy ideje is már! Ebben az irányban a régi céget nagy mulasztás terheli, mert az nem sok igyekezetet mutatott ahban az irányban, hogy gyártmánya azzal az országgal vagy néppel, amelyik neki oly sok pénzt juttatott, valami vonatkozásba is legyen. Ezért bántja a magyar szemet a sok nyelvtörő Rudenz, Harras, Walter stb. sült-német név, a magyarnak csufolt játékkártyán.

Felhívás a vidéki kávésokhöz. A Magyar Kávésok Országos Szövetsége október hó 20-án, csütörtökön d. u. 4 órakor, a Budapesti Kávésok Ipartestülete helyiségében (VIII., József-körút 38.) országos értekezletet tart, amelyre az érdeklődő kartársak megjelenését kéri, Pallai Miksa s. k., elnök és Havas s. k., főtitkár. Napirend: A vidéki kávéházakat érintő kérdések: a) záróraügy, b) fényüzési adó, c) forgalmi adó átalányozása, d) egyéb ügyek. Kérjük a kartársakat, hogy részvételüket legkésőbb október 14-ig jelentésként be a fenti címen.

Az állam a kényszerkölcsönt járadéknak tekinti. Nagy fontosságú és érdekes választ küldött a pénzügyminiszter a kényszerkölcsönök ügyében az egyik érdeklődő

iparhatóságnak, amely azt kérte, hogy a kényszerkölcsönrel adót lehessen fizetni. A pénzügyminiszter a felterjesztésre a napokban adott választ és közli az iparhatósággal, hogy a kényszerkölcsön adófizetésére nem használható fel, mert a kölcsönkötvényeknek adófizetesként való elfogadása a kölcsöntöke visszafizetését jelentené. Az állam ugyanis a kényszerkölcsönök után, amelynek járadékkölcsön jellege van, tökéltörlesztést nem ígért, hanem csupán 5%-os kamatozást. Egyben közli a miniszter, hogy az illetékes fórumokkal tárgyalta arról is, hogy a kényszerkölcsönkötvényeket a közönség lombardirozhassa.

Az adófizetők állami nyomorítása. Október 9-én tartották meg a fővárosi iparosok és kereskedők tiltakozó nagygyűlésüket a régi képviselőházban, a köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének biztosítandó, kedvezmény ellen. Az igazságügyminiszter javaslata szerint ugyanis a Magyar Köztisztviselők Szövetkezte minden köztisztviselő részére fizetésének egy évi összegéig rugó hitelt adhat és ennek az ösztöngnek az erejéig a köztisztviselő fizetését lefoglalhatja.

Magyarország nyolcmillió lakosa közül 2,400,000 köztisztviselő és ezeknek hozzátartozói, ezt a hatalmas fogyasztói réteget akarják most a szövetkezetnek kiszolgáltatni.

Ha így haladunk tovább, akkor tíz év múlva az egész ország egy nagy szövetkezet lesz, de ki fogja akkor a kereskedők és iparosok sokféle adóját fizetni,

Ezután határozati javaslatot fogadtak el, amely szerint: A nagygyűlés nemcsak az iparosok és kereskedők szempontjából kárhozatja a javaslatot, hanem a köztisztviselők érdekei ellen valónak tartja egy olyan törvény megalkotását, amely a köztisztviselők fizetésének lefoglalását kizárólag egyetlen üzleti vállalkozás részére szándékozik biztosítani, mert ezáltal a köztisztviselői osztályt, mint fogyasztórteget szükségleteinek beszerzésével egyenesen a Magyar Köztisztviselők Szövetkezetébe kényszeríti. De ha az illetékes miniszterek mégis ragaszkodnak a javaslat törvényerőre emeléséhez, akkor a nagygyűlés a tervezet olyan értelmű módosítását kívánja, hogy a köztisztviselők fizetésének lefoglalását minden iparosnak és kereskedőnek is biztosítsák.

Megnyílt

Holczer Sándor
vendéglője

IV., Semmelweis-utca 11.

Egész nap meleg konyha!
Jó borok!

HAUER

CUKRÁSZ
VIII. RÁKÓCZI-UT 49

Borosbordó

uj elsőrendű minőségben, minden nagyságban kapható

Herrmann Hordógyár R-T

Budapest-Kőbánya, Liget-utca 10
Telefon: József 358-43

Herceg

Windischgrätz Lajos

borpincészet

SÁROSPATAK II. TOKAJ II. BUDAFOK

Központi Iroda és mintafár: Budapest, IV. Váci-u. 27 (Piaristák palotája)

LITKE

PEZSGÓ

Casino - England - Rosé

Vezérképviselet IV. Szép-utca 3
Tel. J. 378-23

Brutsy János Esztergomi Ilkőr és rumgyár különlegességgel

7 fájdalomgyógyilőr

Papagály-crém minden jobb üzletben kapható!

Megnyílt

Budai István
vendéglője

X., Asztalos Sándor-u. 7.

Jó falusi borok és izletes magyar konyha!

Fejérmegyében 4 pengő 60 fillér a korcsmai hitel felső határa. Fejérmegye törvényhatóságának két évvel ezelőtti alkotott szabályrendeletét, amely a *korcsmai hitelnyújtás korlátozásáról* intézkedik, rövid időn belül átoldogzák. A tervezet szerint a Fejérmegye területén levő vendéglőkben, korcsmákban és más italmérési helyiségekben, ideértve azokat a kereskedéseket is, amelyek szeszitaloknak kismértékben való eladására van joguk, szeszitalokat legfeljebb 4 pengő 60 fillér értékig szolgálhatnak ki. Az ezen értékhatáron fe ülámadt követelések bíróság nem érvényesíthetők. Aki ez ellen a rendelkezés ellen vét, 20 fillértől 40 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható.

Híányt pótol minden vendéglőben a *Cigekai „István”* hydrocarbonátos víz, mert a kényes gyomru vendég bármit fogyaszthat — *égés, nyomás, savtúlterhelést* ha érez, egy pohárka „István” viz rögtön elmulasztja a kellemetlen fájdalmakat. A kissé többet ivott egyén, azonnal józan néhány korty „István” viztől, valamint egészséges lesz a „katzenjammeros”. Megrendelhető V., Béla-utca 4. Telefon: 237—63.

X. kerületi kőbányai választmány ülése október hó 17-én, hétfőn d. u. 4 órakor Werderits János vendéglőjében X., Szt. László-tér 6. sz. lesz megtartva. Az ülésen való szíves megjelenését kéri *Wrabelz Susztv* kerületi elnök.

Gundel J. és id. Kommer F. asztaltársaság

pénteken déli 12 órakor összejövetelt tart az alábbi helyeken:

Október hó 28-án Putnok István vendéglőjében VIII., József-u. 26.

November hó 11-én Reiffinger Márton vendéglőjében I., Horthy Miklós-ut 14.

25-én Wagner Béla vendéglőjében VI., Andrássy-ut 44.

December 9-én Dökker Ferenc szállodavendéglőjében VI., Berlini-tér 1.

25-án Kommer Ferenc szállodavendéglőjében IV., Türr István-u. 5.

Bevásárlás után a pénteki vendéglős-reggelin találkozunk.

„Jóbarátok” asztaltársasága

uzsonnájukat a következő helyeken tartják meg, minden szerdán d. u. 5 órakor:

Október hó 19-én Kamarás Mihály vendéglőjében VIII., Tisza Kálmán-tér 17.

26-án Kilitrich veje, Quaiser Endre vendéglőjében VI., Podmaniczky-u. 54. sz.

Nov. 2-án Kas János vendéglőjében IX., Soroksári-ut 38—40.

9-én Nagy János vendéglőjében VII., Dembinszky-u. 16.

16-án Zsin Lajos vendéglőjében IX., Soroksári-ut 56.

23-án Nagy János vendéglőjében VIII., Baross-u. 109.

30-án Beer László vendéglőjében VIII., Fhg Sándor-u. 44.

Dec. 7-én Morócz István vendéglőjében V., Váci-ut 32.

14-én Mayer István vendéglőjében VI., Drégely-u. 7.

21-én Csollán Antal vendéglőjében IV., Gróf Károlyi-u. 26. Fiume kávéházzal szemben.

A „Jóbarátok” uzsonnáján szívesen látjuk az új kartársakat.

Vendéglősök vacsorái

pénteken este 8 órakor a következő helyeken lesznek:

Október 21-én Szivócs Zsigmond vendéglőjében VIII., József-körut 85.

Nov. 4-én Putnok István vendéglőjében VIII., József-u. 26.

18-án Posch Mihály vendéglőjében VII., Dohány-u. 20.

Dec. 2-án Malosik Ferenc vendéglőjében VIII., Népszínház-u. 15.

A vacsorára ne feledkezzünk elmenni.

Vendéglős ifjak

legközelebbi összejövetelüket kedden este 8 órakor tartják:

Október hó 25-én kedden Artner Alajos vendéglőjében VI., Nagymező-u. 41. sz. Lovag-u. sarok lesz baráti összejövetel.

Hozzuk el családtagjainkat is, erre kér a vezetőség!

Uj vendéglősijfut szívesen látunk!

Kartársak! Ne mérjétek Zwack Unicumja gyanánt más italt! Ne töltsétek bele Zwack Unicumos üvegebe más cégtől való keserűt. Ha vendégtek Unicumot kér, ne poharazzatok neki másit csakis valódi Zwack-féle Unicum gyomor-erősítő likőrt.

Minden

olvasónk saját

érdeke is, ha csak a

lapunkban hirdető cégnekél

eszközlí összes bevásárlásait, mert a

VENDEG

hirdetéseit lapunkat erőssé és hirdetéseinket pedig eredményessé fogja tenni. Olcsóbban vásárol, ha reánk hivatkozik

CTUDNIVALOK

Ujabb adóügyi rendeletek. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az adóelőírások befejezte után az adózóknak az adóveik azonnal kézbesítendők, s hogy mindazon adózók, akiknek általános kereseti és jövedelmi vagyonadója rögzítve lett, fizetési meghagyást egyáltalán nem kapnak, hanem csak adóveit. Az 1927. évi adóív kézbesítése után az adózók befizetéseit csakis ebben a hivatalból kézbesített adóívben szabad nyugtázni. Ezért fontos az adóív megőrzése és annak a befizetésnél való felmutatása, mert, ennek hiányában a befizetésből csak ideiglenes nyugtát szabad kiállítani, amelyért ha az évi előírás 500 pengőt nem halad meg 10 fillér, 500 pengőtől 2000 pengőig 20 fillér, 2000 pengőn túl 50 fill. kiállítási díj szedhető. Az adóív kézbesítése előtt teljesített fizetésekről kiállított ideiglenes nyugtát után ily díjak nem számíthatók fel. Azon adózók, akiknek a házadóról, általános-és vagyonadóról, fizetési meghagyás nem kézbesítettett, vagyis akiknek terhére ezek az adók bevállás nélkül hivatalból vetettek ki, ezen adók ellen az adóív kézbesítésétől számított 15 nap alatt élhetnek fellebezéssel.

A fizetésektelen üzletek adója. A pénzügyminisztérium leiratában arról értesítette az Országos Hitelevédő Egyesület, hogy az inzulvens cégek adóüvének intézésénél több pontban figyelembe vette az eléje terjesztett kívánalmakat s az erre vonatkozó rendelkezéseket a közadók beszédéről most kibocsátott hivatalos összeállítás tartalmazza. Felhatalmazza a rendelet a pénzügyigazgatóságokat, hogy az OHE előterjesztésére egy évig terjedő halasztást engedélyezzen a kényszerezettségű adósoknak s hogy az adós a hátralékos közadókat ugyanolyan fizetési határidőben röhassa le, mint amilyenek a kényszerezettség hatálya alá eső hitelezőkre állanak fenn.

Attól az iparostól, aki tanoncát az iskola látogatásában akadályozza és az, akit emiatt ismétellen megbüntettek, az iparhatóság megvonhatja a tanonctartási jogát. Az iparostól az említett cselekmény miatt másodizben marasztaló ítéletbe a tanonctartási jog elvonására vonatkozó rendelkezést is fel lehet venni. (1922. évi XII. tc. 82. §-a)

Tanonként vagy segédként olyan iparos, aki társasipart folytat, alkalmazható-e? A fennálló gyakorlat szerint önmagánál senki sem lehet tanonc vagy segéd, hanem a szakképzétség kimutatása szempontjából szigorúan az 1922. évi XII. tc. 18. szakaszában és a vonatkozó végrehajtási rendeletekben foglalt határozmányoknak tartozik magát alávetni minden segéd és tanonc. Ez n a rendelkezésen nem változtat az a körülmény sem, hogy az önmagánál leszerződni óhajtó tanonc, illetve segéd képesítéssel rendelkező egyénnel társasipart folytat. Mivel, ha e rendelkezésen rést üttenénk, az nem volna egyéb, mint valamely képesítéshez kötött iparnak üzletvezetővel történő folytatása, amit pedig egyes kivételek esetektől eltekintve, az 1922: XII. tc. megszüntetett.

A tanoncszerződés kellekei. A tanonok szerződéseit csak akkor lehet jogérvényesen megkötni, ha a szerződés megkötésekor az összes törvényes kellekek igazolva vannak. Szerződés tehát csak abban az esetben köthető, ha a tanonc: 1. születési bizonyítvánnyal; 2. iskolai bizonyítvánnyal; 3. újraoltási bizonyítvánnyal; 4. a mesterségre való testi alkalmatosságát igazoló orvosi igazolvánnyal rendelkezik.

CÜZLETVILÁG

Száyer György vendéglős kartársunk megvette *VI., Eötvös-u. 4. sz.* alatti vendéglőt. Bátyja üzletében működött egy évfizeden át közmegelegedésre; új üzletében is arra törekszik, hogy jó fajboraival, izletes konyhájával a jövőben is elérje vendégei elismerését. Ezt kívánjuk mi is Száyer kartársunknak.

Budai István vendéglős kartársunk megvette a *X., Asztalos Sándor-u. 7. sz.* alatti üzletet. Jó falusi borai vannak és jó magyar konyhája, melyek miatt sokan felkeresik.

László Sándor vendéglős kartársunk a *VIII., Kender-u. 4. sz.* alatt lévő üzletet megvette. A Valéria-kávéházban éveken át mint fősegéd működött; új üzletében szolid polgári áronak jó magyar borok, izletes ételek kaphatók.

Holczer Sándor vendéglős kartársunk megvette *IV., Semmelweis-s. 11. sz.* alatt lévő vendéglőt. Régi szakember, akinek több vendéglős- és kávéház-üzeme volt a fővárosban. Jó borai és polgári konyhájára kedveltek.

Imperiál szálló éttermét *VII., Rákóczi-ut. 90. átvették Neumann és Baté* vendéglős kartársaink. Főüregvésűk, hogy az uri és polgári közönség igényeit a legteljesebb módon kielégítsék. Kínúnt magyar-francia konyhájuk és nemes fajboraik révén ez sikerülni is

fog az új vendéglősöknek. Esténként zenehangverseny!

Ruffner Vendel vendéglős kartársunk *VI., Hegedűs Sándor-u. 7. sz.* alatti üzletet megvette. Izletes konyhájára és jó magyar borai vannak a forgalmas üzletnek.

EGYETÉRTÉS SPORT CLUB

Király biztosan nyerte a 15 km.-es bajnokságot

Három ESC-futó az első 3 helyen

A BBTE-pályán rendezte tegnap a MASZ Magyarország ezévi 15 km.-es bajnokságát. A versenyen Zelenka és Kádár kivételével valamennyi benevezett elindult és a 15 versenyző közül eleme mindvégig érdekes és változatos harcot eredményezett.

A verseny **Király** és **Majorosi** párharca volt, anélkül azonban, hogy a legutolsó versenye óta sokat javult Majorosi kétségessé tudta volna tenni klubtársa győzelmét. Király végig vezetett, a 23-ik körig Majorosi is ragadt hozzá, ott azonban a marathoni bajnok pompás erőfeszéssel lerázta őt magáról és előnyét folyton növelte, nem lankadó tempóval közel 300 méterrel győzött. Király szereplése két hét előtt lefutott marathoni versenyt tekintve, minden igényt kielégíthetett és azt mutatja, hogy október 28-án komoly eséllyel száll sikra Kassán Cseh-szlovákia marathoni-bajnokságáért.

Majorosi közel 10 km.-ig bírta Király hatalmas iramát, de ott hiányos tréningje miatt összeropant. Tavalyi második helyét új klubjában harmadikkal cserélte fel **Gégény**, aki egyenletesebb tempóval még jobb eredményt ért volna el. A harmadik helyért folyó erős küzdelemben dicséretes részt vett **Zöllner**, **Piros** és **Osuszth** is, míg a tréningformáját meghazudtoló **Kultsár** 6 km. után feladta a versenyt.

Kezdetől Király vezetett energikus, kissé erős tempóban, nyomában Majorosival és Kultsárral. A 3:06 mp.-es 1000 méter után utóbbi lelassított, majd fokozatosan kezdett lemaradni. 6:25 volt a 2. 9:50 a 3 km., 13:15 a 4, 16:48 az 5, 20:10 mp. a 6 km. Kultsár itt 100 méterrel fektűt az együtt haladó Király és Majorosi mögött s mikor Gégény utólére, feladta a versenyt. Király és Majorosi előbb energikus szökésekkel tarkított vezetésével 9 km.-ig van együtt. Itt Király egy 1:16-os körrel végképp megszabadítja magát Majorositól és biztosan győz. A harmadik helyért folytatott küzdelem a szívós Gégény sikerét hozza. **Király** további részdíói: 7 km.: 23:43, 8 km.: 27:18, 9 km.: 30:92, 10 km.: 34:07, 11 km.: 37:41, 12 km.: 41:13, 13 km.: 44:53, 14 km.: 48:29 mp.

Bajnok: **Király Pál** ESC 51:56'4 mp.

Hóra győzött a 10 km.-es gyaloglóbajnokságban. Tegnap délelőtt rendezte meg a MÁV a MASZ megbízásából a kőbányai pályán az idei 10 km.-es gyaloglóbajnokságot. A versenyben Hóra biztosan győzött az egy ideig magát jól tartó Jánosik ellen. Magyarország 1927. évi 10 km.-es gyaloglóbajnok: **Hóra** Ferenc FTC 51:20 mp. 2. **Jánosik** Rezső MÁV 51:41'2 mp. 3. **Hufnagel** Rezső ESC 55:45'6 mp. 4. **Fehér** ESC 58:59 mp.

Megnyílt
Száyer György
vendéglője
VI., Eötvös-utca 4. szám

Kifűnő konyha!
Nemes fajborok!

VILLÁNYI PEZSGŐ

(SCHAUMBURG-LIPPE)
a legrégibb évjárata, a legjobb

NAGY IGNÁC

pincéfelszerelési cikkek raktára
Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m.:
borszivattyúk, szűrőgépek, palackok,
parafadugók, címkek stb. Tel.: J 115-15

A legedesebb

MUST PLUHÁR

bornagyhereskedőnél kapható
VIII, PRÁTER-U. 10

SZALON SZIKVIZ

hófehér üvegből,
porcellán szifonfej-
vel a legmodernebb
és higiénikus legelőg-
legelőgátalannál

GYÁRTELEP
VIII. KER.
MAGDOLNA-
UCCA 35. SZ.
TELEFON
J. 363-35

KISHIRDETÉS

Négy sorig 3 pengő, azután minden megkezdett sor 1 pengő.

KIADÓHIVATAL CIME:

Könyv Sándor VII., Almásy-tér 16. III. 23

Zongorák, pianók, bérlete vétel-
eladás, javítás, hangolás részlete is
olcsóbbak, mint bárhol. VI., Liszt Fe-
rencz-tér 7. Zeneakadémiával szem-
ben Gaál.

Főpincérnek ajánlkozik kisebb
vagy nagyobb üzletbe gyakorlott szak-
ember, aki 1200 pengő övadékkal ren-
delkezik. Ajánlatokat: D. S. VI., Szinyei
Merse ucca 5.

Tűzhely Lakos-féle gyártmány,
két karika nyílással majdnem új el-
adó! I., Czákó-u. 3., vendéglő.

Kiadó vendéglő a Svábhegy déli
oldalán. Szabó István háztulajdonos-
nál lehet érdeklődni VIII., Rigó u. 4.
sz. alatt.

Budapest szívében szép ven-
déglő és Casinó teljes felszereléssel
elköltözés miatt szabadkézből eladó.
Évi bér 24 millió kor. A leltárban 140
III. hordó. Cim a kiadóhivatalban.

Mérlegképes könyvelő az összes
vendéglői, iroda teendőikben járatos,
elvállal órákonyvelést és mérlegkeszi-
tést. Cim e lap kiadóhivatalában.

SZENT ISTVÁN PORTER SÖR

A Polgári Söröződe

**Páratlan
különlegessége**

**Pompás
sajtos rudacsokát
tepertyüs pogácsát**

olcsón szállít

WIENER JÓZSEF cukrász
Baross-tér 17 Telefon: J. 16-10

Gatantált teljes zsírtartalmu SAJTJAINK
mindenütt beszerezhető

Pálpusztai sajt, Derby sajt, Romadour,
Imperial, Óvári, Trappista, Casinó,
Roqueforti, Roqueforti dobozos

**DERBY SAJT ÉS VAJTERMELŐ
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**

Központi árusító teleph: BUDAPEST. VIII,
TOMÓ UTCA 35/a. Telefon: József 61-10

Első Magyar Részvény Sörfőzde

BUDAPEST-KÖBÁNYA

Tel. J. 56-36

Városi Iroda: VIII., Eszterházy-u. 6
Tel. J. 4-29 és J. 34-41

HA ÖN jól akar rágni, akkor fogait
csakis

Prohászka Sándor

áll. vizsg. fogász, műfog-
specialistánál csináltassa

VII, Erzsébet-körút 29. II. em. 15. sz.
Tel.: J. 121-74

SÓRCSAPOK, BORÁSZATI CIKKEK

MIKA TIVADAR
FÉMÁRUGYÁR

Budapest, VII, Kazinczy-u. 47
Tel.: J. 128 27

Dozzi szalámi

a legjobb!

DOZZI JÓZSEF

SZALÁMIGYÁR R-T
Budapest-Rákospalota
Telefon: Lipót 902-66

A. MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR

HOGYHA MINDIG ISZJA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE
EGYRÉSZÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTVA A FŐVÁROSI SÖRÍZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.

SAJTOK

lequelényesebb
és legjobb beszer-
zési forrása

Wagner Testvérek

ezelőtt Löwenstein M. útdó
Budapest, IV., Vármáz-körút 4.
Telefon József 361-61.

Sajt-, vaj-, csemege-, ital-, fűszerezanyagkereskedők

Borszivattyúk, bortömítők, Telefon
pincegazdasági cikkek 28-92

Cifka József

Budapest, V, Vilmos császár-ut 48
Bádogra litografált bortörvény kapható

Beer László vendéglője

VIII Fhg Sn dor-utca 44

Naponta halászló és halkülönle-
gességek. — Elismert kenyéh, ne-
mes finok Minden este zene.
Szaktársak találkozó helye.

Salgó Testvérek ▽ Részvénytársaság

Bornagykereskedés, Likőr-, Rum- és Konyakgyár
BUDAPEST-KÖBÁNYA

Központi irodák, borpincék és gyártelep: X., Korponai ucca 16-18. Telefon: József 59-03.

PALUGYAY

BOROK
GRAND VIN
DEMI SEC

IRODA: BUDAPEST,
VI, ANDRÁSSY-UT 5
PINCE: BUDAFOK